

Sopimus Eurajoki-Köyliönjoki -ohjelman perustamisesta (työnimi, tulossa nimikilpailu asukkaille)

Turvataksaan tarvittavat Eurajoen hoito- ja kehittämistoimenpiteet ja niiden tarvitseman rahoituksen allekirjoittaneet perustavat täten Eurajoki-Köyliönjoki ohjelman ja sopivat seuraavat asiat:

1. Ohjelman nimenä on Eurajoki-Köyliönjoki -ohjelma. Pyhäjärvi-instituutti hallinnoi ohjelmaa. Vapaaehtoisesti perustetun ohjelman ensimmäinen toimikausi alkaa 1.1.2017 ja päättyy 31.12.2021. Ohjelman toimikauden jatkamisesta päätetään erikseen.
2. Ohjelman toimialueena on Pyhäjärven alapuolinen Eurajoen vesistöalue mukaan lukien Eurajokeen laskevat uomat ja järvet (kts. kartta).
3. Ohjelman tarkoituksena on:
 - edistää toiminta-alueen vesienhoitoa ja veden laadun turvaamista ja parantamista.
 - kehittää toiminta-alueen virkistyskäyttömahdollisuuksia.
 - kehittää toiminta-alueen kalataloutta.
 - lisätä valuma-alueen toimijoiden ympäristötietoisuutta ja vahvistaa toiminta-alueen vesistöjen arvostusta.
 - turvata toiminta-alueen vesistöjen tärkeitä luontoarvoja.
 - veden laadun varmistaminen ja kehittäminen juomavesikelpoisuuden varmistamiseksi.

Ohjelma toteuttaa ja rahoittaa erilaisia hankkeita sekä koordinoi Eurajokeen liittyvää tutkimusta, koulutusta ja tiedotusta. Ohjelma toteuttaa osaltaan liitteenä olevaa Eurajoki-ohjelmaa. Ohjelman perustajat toimivat tavoitteiden saavuttamiseksi yhteistyössä erityisesti vesi- ja ympäristöviranomaisten, toiminnanharjoittajien ja kaikkien paikallisten toimijoiden kanssa. Ohjelman toiminta tukee Varsinais-Suomen ELY-keskuksen laatimia vesipolitiikan puitedirektiiviä toteuttavia vesienhoitosuunnitelmia. Tavoitteena on, että Eurajoki-työ jatkuu myös viisivuotiskauden jälkeen.

4. Ohjelman perustajat sitoutuvat toteuttamaan edellä mainittua toimintaohjelmaa siten, kuten vuosittain vahvistettavassa talousarviossa erikseen päätetään.
5. Ohjelman perustajina ovat Eurajoen vesistöalueen kunnat. Ohjelmaan voivat liittyä kaikki halukkaat organisaatiot. Tavoitteena on saada mukaan alueen yrityksiä ja yhdistyksiä. Ohjelman perustajat maksavat ohjelmalle toimikauden ajan vuosittain seuraavat maksut:

Euran kunta	40 000 €
Säkylän kunta	20 000 €
Eurajoen kunta	20 000 €
Rauman kaupunki	20 000 €
JVP-Eura	10 000 €

Tavoitteena on, että seuraavina vuosina perustajien maksut ovat vuoden 2017 maksuosuuksien mukaiset. Tavoitteena on saada ohjelman työhön merkittävä kansallinen ja kansainvälinen hanke- rahoituspaletti eri rahoitusvälineistä. Toimintaohjelman mukaiset toimenpiteet ja maksuosuudet sovitaan vuosittain toimintasuunnitelmassa ja talousarviossa.

6. Ohjelman juridinen toimija on Pyhäjärvi-instituuttisäätiö sr. Ohjelman toteuttamista seuraa ja ohjaa ohjausryhmä, johon ohjelman osapuolet nimeävät edustajansa.

7. Ohjausryhmä kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa: kevätkokoukseen, jossa raportoidaan edellisen vuoden toiminta ja talous, sekä syyskokoukseen, jossa todetaan seuraavan vuoden maksusuudet ja toimintasuunnitelma. Tarvittaessa voidaan kutsua koolle ylimääräinen ohjausryhmän kokous.
8. Pyhäjärvi-instituutti ja sopimuksen osapuolet vastaavat toimintaohjelman toteutuksesta ja toimien koordinoinnista sekä hankkeiden hallinnoinnista.
9. Ohjelman viisivuotiskauden päättyessä ohjelman hallussa olevat varat ohjataan ohjausryhmän päättämällä tavalla ohjelman päämääriä edistävään tarkoitukseen. Ohjelmasta voi erota mikäli olosuhteet olennaisesti muuttuvat. Mikäli ohjelma päätetään lopettaa, sen varat käytetään ohjelman ohjausryhmän viimeisessä kokouksessa sovittavalla tavalla ohjelman tavoitteita toteuttavaan toimintaan tai ohjataan perustajille. Ohjelman lopettamiseen tarvitaan $\frac{3}{4}$ ohjausryhmän jäsenten äänistä. Mahdollisesta ohjelman toiminnan jatkamisesta päätetään ohjelman perustajien yhtäpitävin päätöksin.

Sitoudumme toiminnassamme edistämään Eurajoki-Köyliönjoki -ohjelman tavoitteiden saavuttamista ja rahoituksen järjestämistä.

Tämä sopimus sitoo ohjelman perustajia heti allekirjoituksen jälkeen, kuntia kuitenkin vasta sen jälkeen, kun kunnat ovat hyväksyneet sopimuksen ja hyväksymispäätös on saanut lainvoiman.

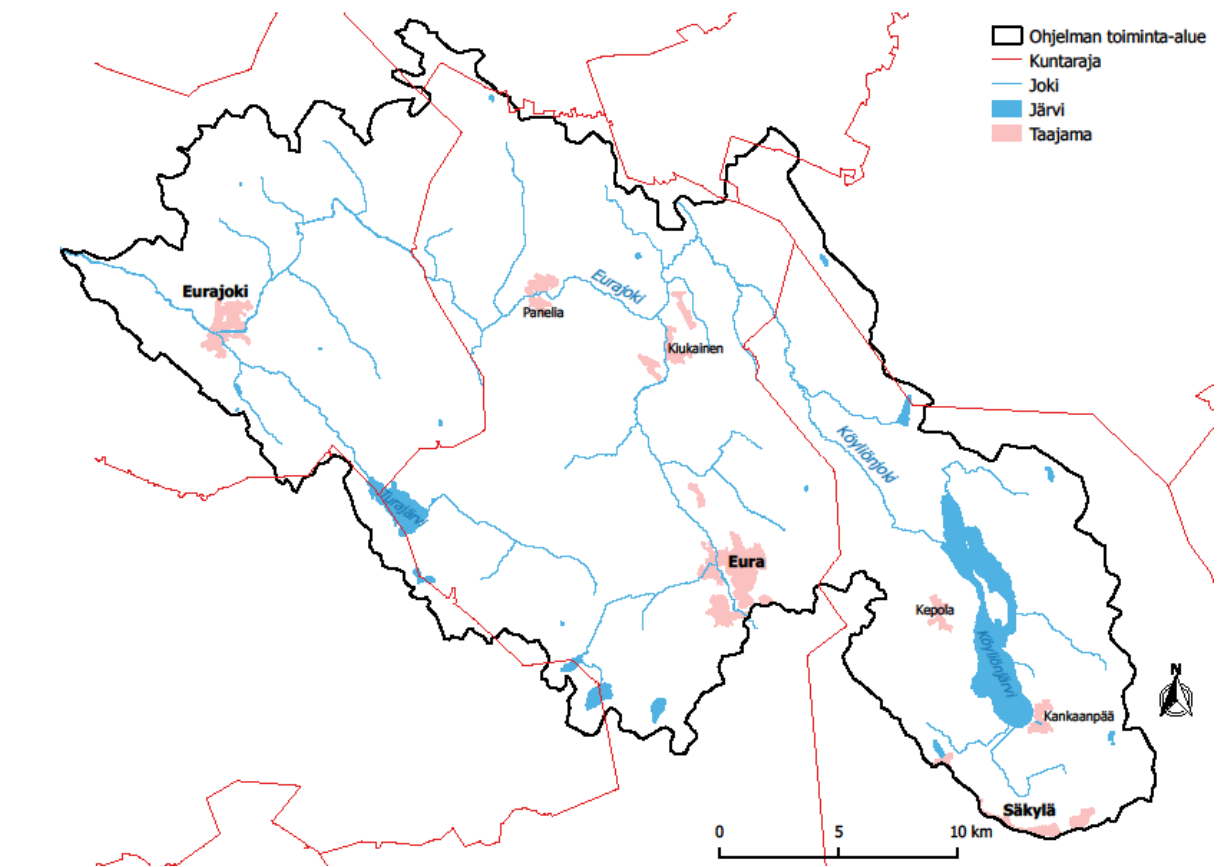
Eurassa x.x.xxxx

EURAJOKI-KÖYLIÖNJOKI -OHJELMA

(työnimi, pidetään nimikilpailu asukkaille)

1. TOIMINTA-ALUE

Ohjelman toiminta-alue on Eurajoen vesistöalue, pois lukien Pyhäjärven valuma-alue, jossa toimii Pyhäjärven suojeleohjelma.

2. TAVOITTEET

Ohjelman tavoitteena on **edistää toiminta-alueen veden laadun turvaamista ja parantamista.**

Lisäksi:

- turvata toiminta-alueen arvokkaat luontoarvot
- turvata Eurajoen ja Köyliönjoen käyttökelpoisuus kaikille käyttäjille
 - kehittää toiminta-alueen virkistyskäyttömahdollisuuksia
 - kehittää toiminta-alueen kalataloutta.
- lisätä valuma-alueen toimijoiden ympäristötietoisuutta ja vahvistaa toiminta-alueen vesistöjen arvostusta.

3. TOIMINTATAPA

Eurajoki-Köyliönjoki –ohjelman ensimmäinen toimikausi toteutetaan vuosina 2017-2021. Ohjelman toimien perusrahoituksesta vastaavat Eurajoki-Köyliönjoki –ohjelman sopijaosapuolet.

Rahoittajat muodostavat kaksi kertaa vuodessa kokoontuvan ohjausryhmän, joka ohjaa ohjelman toimintaa hyväksymällä toimintasuunnitelman ja toimintakertomuksen. Tämän lisäksi työn tueksi ja toimintaympäristön muutosta tukemaan muodostetaan asiantuntijatyöryhmiä (esim. valuma-alue-, kalastus-, tutkimus- ja asukastyöryhmät), joihin kutsutaan asiantuntijajäseniä mm. alueen kunnista, ELY-keskuksista, yliopistoista ja tutkimuslaitoksista ja elinkeinon harjoittajista.

Pyhäjärvi-instituutti hallinnoi ja koordinoi Eurajoki-Köyliönjoki -ohjelman toimintaa ja taloutta. Instituutissa työskentelee 5-7 vesiensuojelun ja elintarviketuotannon osaajaa, jotka osallistuvat osa-aikaisesti Eurajoki-Köyliönjoki -ohjelman toteuttamiseen. Lisäksi työhön osallistuvat instituutin taloussihteeri ja toimistos sihteeri. Kokonaisuudessaan Pyhäjärvi-instituutin työpanos Eurajoki-Köyliönjoki -ohjelmassa on keskimäärin 12 henkilötyökautta vuodessa.

4. TOIMENPITEET

Tämän ohjelman painopiste on toimenpiteissä, jotka konkreettisesti parantavat veden laatua ja vähentävät ravinnekuormitusta. Nämä toimet edistävät joen monipuolista käyttöä. Toisaalta tarvitaan myös jokiin liittyvää tiedotusta ja koulutusta toimijoiden motivoimiseksi ja sitouttamiseksi.

4.1. Veden laadun parantaminen ja kuormituksen pienentäminen

4.1.1. Teollisuuden ja yhdyskuntien jätevedet

- vastuutahona puhdistamot (kunnat/yhtiöt)
- Viranomaisvalvonta
- Prosessien tehostaminen
- Selvitys siirtoviemäristä

** Eurajoki-ohjelman rooli:*

- ...
- Lausunnot ympäristöluvista
- Verkostoituminen ja tiedonsiirto

4.1.2. Haja-asutuksen jätevedet

- Neuvonta, koulutus

4.1.3. Maatalous

- Kiintoaine- ja ravinnekuormituksen vähentäminen

- Peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys (VARELY)
- Suojavyöhykkeet, kosteikot ym. (VARELY)
- Yleissuunnitelma tehty, toteutuksen tilannekatsaus
- Uudet tehokkaammat menetelmät (suodattimet yms.)
- Maaperän ominaisuuksien parantaminen (rakenne, vesitalous jne.), kestävä tuotanto
- Lantakysymys
- Tärkeää yhteistyö viljelijöiden ja jalostavan teollisuuden kanssa!

** Eurajoki-ohjelman rooli:*

- Pahimpien kuormituslähteiden kartoitus ja seurannat
- Ravinnekuormituksen minimointi syntypaikalla
 - salaojavedet
 - tuotantoeläimet
 - peltoviljely, erikoiskasvit
- Ravinteiden kierrätyksen tehostaminen
- Uusien menetelmien etsiminen
- Käytännön kunnostustoimien toteuttaminen yhteistyössä eri tahojen kanssa
- Yhteistyö elintarviketeollisuuden kanssa: koulutus- ja ohjausmahdollisuudet sopimusviljelijäjärjestelmän kautta
- Verkostoituminen
- Tiedonsiirto, tutkimustiedon jalkauttaminen
- Ympäristökorvausjärjestelmän tilakohtainen koulutus, neuvonta ja kehitystyö

4.1.4. Metsätalous ja turvetuotanto

- Kiintoaine- ja ravinnekuormituksen vähentäminen
- Pintavalutuskentät, pohjapadot, kosteikot ym., BAT-tason rakenteet

** Eurajoki-ohjelman rooli:*

- Pahimpien kuormituslähteiden kartoitus ja seurannat
- Ravinnekuormituksen minimointi
- Uusien menetelmien etsiminen ja pilotointi
- Tiedonsiirto ja koulutus
- Verkostoituminen

4.1.5. Happamuuden torjunta

- Kartoitus (GTK) ja säätösalaajitus

** Eurajoki-ohjelman rooli:*

- Tiedonsiirto
- Verkostoituminen

4.1.6. Vedenpidätyskyvyn parantaminen

** Eurajoki-ohjelman rooli:*

- Ideointi ja toteuttaminen paikallisten maanomistajien kanssa
- Verkostoituminen ja tiedon vaihto

4.2. Muut toimenpiteet

4.2.1. Kalataloudellinen kehittäminen

Kalojen kulkumahdollisuuksien ja elinympäristön parantaminen

** Eurajoki-ohjelman rooli:*

- Kalateiden kehittäminen ja toteutus yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa
- Elinympäristöjen ja katusoraikkojen kunnostus
- Raputalous?
- Tiedonsiirto
- Verkostoituminen

4.2.2. Alueen luontoarvojen turvaaminen

Ohjelma turvaa yhdessä muiden toimijoiden kanssa Eurajoen ja Köyliönjoen arvokkaita luontoarvoja:

- erittäin uhanalaiset lintulajit
- Köyliönjärven Natura-kohteet ja maakunnallisesti merkittävät lintualueet
- rauhoitetut lintulajit
- Eurajoen yläosan oma taimenkanta
- uhanalaiset kasvit

4.2.3. Virkistyskäyttömahdollisuuksien parantaminen

- Kalastus, melonta, soutu, uinti jne.
- yhteistyö melojien ja kalastajien kanssa

** Eurajoki-ohjelman rooli:*

- Infrastruktuurin parantaminen: vesillelaskupaikat, laiturit, info-tytulut
- Tiedonsiirto
- Verkostoituminen

4.2.4. Tiedotus ja viestintä

Ohjelmalle laaditaan oma ilme ja markkinointikampanja, erityisesti sosiaaliseen mediaan. Ohjelman ympärille luodaan kansalaisfoorumi.

** Eurajoki-ohjelman rooli:*

- Alueen luontoarvot ja eliöstö
- Tiedonkulun varmistaminen ja parantaminen eri toimijoiden välillä
- Eurajoki.info:n jatkokehittäminen: tulokset ja aineistot löytyvät aina yhdestä paikasta
- Nettikäsikirja kuormituksen pienentämismahdollisuuksista
- Kesätapahtuma, tukikonsertteja
- Infotaulut
- Verkostoituminen

4.2.5. Ympäristökasvatus ja neuvonta

** Eurajoki-ohjelman rooli:*

- Vieraslajien poistotalkoot
- Kansalaisten tekemän seurannan kehittäminen
- Yhteydenpito Valtakunnalliseen vesistökunnostusverkostoon
- Yhteydenpito SATAVESI-ohjelmaan
- Yhteys Satakunnan ympäristökasvatusverkostoon
- KV-hanke?
- Tiedonsiirto
- Verkostoituminen

4.2.6. Avustukset

4.2.7. Tutkimukset ja seurannat

** Eurajoki-ohjelman rooli:*

- Tärkeimpien seurantojen turvaaminen: kalasto, vedenlaatu (ml. hygienia), haitalliset aineet, ravut, arvokkaat luontokohteet ja lajit
- Eurajoki.info tiedonjakopaikkana
- Hankkeita, joissa seurantaa
- Tiedonsiirto eri toimijoiden välillä
- Verkostoituminen

5. TOIMIJAT

Valtion osallistuminen Eurajoki-Köyliönjoki -ohjelmaan näkyy erityisesti maatalouden ympäristönsuojelussa sekä veden laadun ja vesistön tilan kuormituksen seurannassa ja tutkimuksessa. Ministeriöiden, EU-ohjelmien ja tutkimusrahoituksen kautta ohjautuu myös merkittävä määrä hankerahotusta käytännön toimien toteutukseen ja tutkimukseen. Varsinais-Suomen ja Satakunnan ELY-keskukset sekä Suomen ympäristökeskus ovat mukana Eurajoki-Köyliönjoki -ohjelman toiminnassa ja osallistuvat mm. työryhmätyöhön.

Kunnat osallistuvat vesiensuojelutoimiin osallistumalla hankkeiden omarahoitukseen ja tehostamalla haja-asutuksen jätevesien ja hulevesien käsittelyä.

Yliopistoilla ja korkeakouluilla on merkittävä rooli toimita-alueella suoritettavassa tutkimustyössä ja ne osallistuvat ohjelman työryhmätyöhön.

Satakunnan alueella toimii SATAVESI-ohjelma, jonka päätavoitteena on vesien tilan heikkenemisen pysäyttäminen ja vesien tilan ja käyttökelpoisuuden parantaminen niin sisävesissä kuin merialueellakin sekä näiden alueiden käyttömuotojen yhteensovittaminen. Ohjelman alla toimii neljä vesistöalueryhmää: Eurajoen-Lapinjoen, Selkämeren, Kokemäenjoen ja Karvianjoen vesistöalueryhmät. Vesistöalueryhmät ovat laatineet oman alueensa kehittämisohjelmat, joihin on koottu aluekohtaisesti vesiensuojeluun ja vesien käyttöön liittyviä toimenpiteitä ottaen huomioon vesistöaluekohtaiset painopisteet sekä intressipiirien tarpeet ja toiveet. Eurajoki-Lapinjoki-työryhmä on toiminut aktiivisesti mm. hankkeiden suunnittelussa ja toteutuksessa.

Pyhjärven suojeluohjelma 2014 – 2020 on Pyhjärven suojelurahaston neljäs toimikausi, jonka rahoituksesta vastaavat alueen kunnat, teollisuus ja yhdistykset. Pyhjärven suojeluohjelman toiminnasta vastaa Pyhjärvi-instituutti. Neljännen toimikauden tavoitteena on ylläpitää ja turvata Pyhjärven käyttökelpoisuus vuosina 2014 – 2020.

Pyhjärvi-instituutti on toteuttanut useita Eurajoki-hankkeita: Jokivarressa (EAKR 2010-2012) Yhteinen Eurajoki (EAKR 2013-2015), Waterchain (Interreg 2015-2018). Pyhjärvi-instituutti ylläpitää eurajoki.info –palvelua, johon kootaan tiedot Eurajoen vedenlaadusta ja Eurajoki-työstä. Instituutilla on parhaillaan käynnissä useita hankkeita, jotka pyrkivät vähentämään Köyliönjärven ja –joen ravinnekuormitusta.

Lounais-Suomen vesiensuojeluyhdistyksen Eurajoen ja Lapijoen osa-alueryhmä on toiminut 1960-luvulta saakka.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen Y-vastuualueen Euran tulvasuojeluhankkeen tavoitteena on suunnitella ja toteuttaa tarpeelliset tulvasuojelutoimenpiteet Euran keskusta-alueen ja sen alapuolisen jokiosuuden tulvariskien vähentämiseksi Eurakoskelle asti. Hankkeen keskeinen osa on Eurajoen yläosan perkaus ja lisäksi siinä on tarkoitus suunnitella ja toteuttaa toteuttamiskelpoisia Eurajoen virkistyskäyttöä ja kalataloutta kehittäviä toimenpiteitä. Hankkeen vesilain mukainen lupahakemus jätettiin käsittelyyn vuonna 2015. Toteutusvaiheen aikataulu riippuu hankkeen lupaprosessin kestosta.

ELY:n toteuttaman maatalousalueiden yleissuunnittelun tarkoitus on ohjata ja tehostaa vesiensuojelua ja luonnonhoitoa viljely-ympäristössä. Maatalousalueiden yleissuunnittelua tehdään vuosittain ja sen tavoitteena on kartoittaa vesien- ja luonnonhoidon kannalta keskeisimmät alueet.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kalatalousyksikkö on viime vuosina toteuttanut aktiivisesti Eurajoen kalataloudellisia kunnostuksia.

Metsäkeskus toteuttaa metsäohjelmaa, johon sisältyy metsätalouden vesiensuojelukysymykset.

Eurajoki-työryhmä on aktiivinen joukko asukkaita, jotka ylläpitävät Facebookin Eurajoki-foorumia ja toimivat aktiivisesti Eurajoen puolesta.

Ala-Satakunnan Ympäristöseura ry. (ASYS) toimii Euran, Säskylän ja Köyliön kuntien alueella. Yhdistys on Suomen luonnonsuojeluliiton Satakunnan piirin paikallisyhdistys. ASYS ja Eurajoki-työryhmä osallistuvat ohjelmassa asukkaiden kanssa tehtävään työhön, erityisesti tiedotus-, valistus- ja vaurin keruutoimintaan.